

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

วิถีการดำเนินชีวิตของคนไทย มีความผูกพันกับการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำธรรมชาติทั้งแม่น้ำลำคลอง ห้วย หนอง คลองบึงมาอย่างยาวนาน มีความสมบูรณ์ของแหล่งน้ำมากจนมีคำกล่าวว่ามีน้ำมีปลา ในนามีข้าว คนไทยมีความเชื่อเกี่ยวกับการให้ชีวิตสัตว์เป็นทานในวันพระ หรือวันสำคัญต่าง ๆ เช่นวันเกิดก็มักที่จะนิยมปล่อยปลาเพื่อให้ชีวิตเป็นทาน แต่ด้วยความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบัน มีผลให้วิถีชีวิตของคนไทยเปลี่ยนแปลงไปอย่างยิ่ง ทั้งความเครียดจากการปฏิบัติภารกิจเพื่อปากท้อง มีผลทำให้คนส่วนใหญ่ต้องการเพื่อนและสัตว์เลี้ยงเพื่อแก้เหงา ปลาสวยงามจึงเป็นสิ่งที่เข้ามาแทรกช่องว่างตรงนี้ได้เป็นอย่างดี บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด คาดการณ์ว่าการส่งออกปลาสวยงามของไทยในปี 2551 จะแตะ 1,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 76.0 เมื่อเทียบกับปี 2550 โดยการส่งออกนั้นแยกเป็นลูกปลาร้อยละ 9.4 ปลาทะเลร้อยละ 40.1 และปลาน้ำจืดร้อยละ 50.5 (ธุรกิจค้าปลาสวยงาม, 2551: ออนไลน์) โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการตั้งเป้าว่าในปี 2553 มูลค่าการส่งออกปลาสวยงามจะเพิ่มขึ้นเป็น 2,000 ล้านบาท ซึ่งจะเกิดจากการร่วมมือกันของภาครัฐบาลและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง กำหนดเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาธุรกิจปลาสวยงามอย่างชัดเจน เช่นการจัดตั้งสถาบันวิจัยสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำ หรือศูนย์ส่งออกปลาสวยงามและพรรณไม้น้ำของกรมประมง ซึ่งเป็นแหล่งรวมของปัจจัยการส่งออกปลาสวยงามและพรรณไม้น้ำอย่างครบวงจร โดยปัจจุบันไทยเป็นประเทศส่งออกปลาสวยงามอันดับ 7 ของโลก และไทยมีปัจจัยพื้นฐานในเรื่องความพร้อมทางศักยภาพการเลี้ยงและการพัฒนาสายพันธุ์ ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญผลักดันให้ไทยไต่อันดับขึ้นไปได้อีกในอนาคต

ซึ่งบริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด มีความเห็นว่าธุรกิจเพาะเลี้ยงปลาสวยงาม ทั้งในประเทศและตลาดต่างประเทศมีแนวโน้มแจ่มใสมาก เนื่องจากหน่วยงานรัฐบาลที่เกี่ยวข้องหันมาส่งเสริมการเพาะเลี้ยงอย่างจริงจัง ซึ่งปลาการ์ฟ เป็นปลาสวยงามซึ่งผู้ที่อยู่ในวงการปลาสวยงามรู้จักกันเป็นอย่างดี และได้รับความนิยมเลี้ยงสูงเนื่องจากความสวยงามของรูปร่างและสีสันที่สวยงามเป็นเสน่ห์ที่สำคัญของปลาชนิดนี้ สภาพตลาดปลาสวยงามในจังหวัดเชียงใหม่ มีร้านค้าปลีกปลาสวยงามที่มีปลาการ์ฟจำหน่ายมีจำนวนทั้งสิ้น 22 ราย (ร้านขายปลา ShopData, 2551: ออนไลน์) มูลค่าตลาดปลาการ์ฟในจังหวัดเชียงใหม่มีมูลค่าเดือนละกว่า 2,300,000 บาท ซึ่งส่วนมากร้านค้าปลีกปลาสวยงามในจังหวัดเชียงใหม่รับปลาการ์ฟมาจากฟาร์มเพาะพันธุ์ในภาค

กลางเช่น จังหวัดราชบุรี และปทุมธานี รวมทั้งแหล่งค้าส่งในกรุงเทพมหานคร ถึงแม้ในจังหวัด เชียงใหม่จะมีฟาร์มเพาะพันธุ์ปลาอยู่ถึง 2 แห่งได้แก่ นครพิงค์ฟาร์มและโชกุนฟาร์ม แต่ทั้ง 2 แห่งก็มีกำลังการผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด ซึ่งปัญหาที่ร้านค้าปลีกปลาสวยงามใน จังหวัดเชียงใหม่พบบ่อยคือ จำนวนปลาไม่เพียงพอที่จะส่งมายังตลาดปลาที่เชียงใหม่ รวมทั้งได้ ปลาคุณภาพไม่ดีเนื่องจากไม่ได้ลงไปคัดเลือกปลาเอง และปัญหาความสูญเสียจากการขนส่ง (จักร พันธ์ เอี่ยมมาก, 2551: สัมภาษณ์)

จังหวัดเชียงใหม่มีความพร้อมทางด้านการเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ เนื่องจากมีแหล่งน้ำ ธรรมชาติขนาดใหญ่อยู่เป็นจำนวนมาก อีกทั้งมีสถาบันที่ให้ข้อมูลและคำแนะนำแก่เกษตรกรและ ผู้สนใจ อีกทั้งยังมีโอกาสทางการตลาดดังที่กล่าวไว้ข้างต้น ทำให้ผู้ศึกษาสนใจศึกษาความเป็นไป ได้ในการลงทุนธุรกิจฟาร์มปลาในจังหวัดเชียงใหม่

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจฟาร์มปลาในจังหวัดเชียงใหม่

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจลงทุนธุรกิจฟาร์มปลาในจังหวัดเชียงใหม่

1.4 นิยามคำศัพท์

การศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุน หมายถึง การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของ โครงการอย่างมีแบบแผน เพื่อให้แน่ใจว่าตลาดยังมีความต้องการ และมีทรัพยากรในการผลิต เพียงพอเพื่อนำไปสู่การจัดทำงบการเงินล่วงหน้าและประเมินผลตอบแทนจากการลงทุนที่น่าสนใจ หรือคุ้มค่ากับเงินลงทุนหรือไม่ โดยเน้นการพิจารณา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการตลาด ด้านเทคนิค และ ด้านการเงิน

ปลาคาร์ฟ หรือปลาแฟนซีคาร์ฟ ชาวญี่ปุ่นเรียกว่า “โคย์” (KOI) แปลว่าปลาใน แหล่งกำเนิดปลาคาร์ฟย้อนไปเมื่อราว 160 ปีก่อนชาวญี่ปุ่นนิยมเลี้ยงปลาคาร์ฟ ซึ่งเป็นปลาน้ำจืดไว้ ในบ่อปลาที่บ้านสำหรับเป็นอาหารในฤดูหนาวซึ่งหิมะตกหนักและการคมนาคมไม่สะดวก ในสมัย นั้นปลาคาร์ฟมีเพียงสีดำและสีส้ม ต่อมามีการพัฒนาสายพันธุ์จนเกิดปลาคาร์ฟสีขาวแดงขึ้น จึงมี การพัฒนาสายพันธุ์สีส้มและลวดลายสีเรียบเรื่อยมา (ผิน คิ้วไพศาล, 2547: 18)

ฟาร์มปลาคาร์ฟ หมายถึง ธุรกิจที่เกี่ยวกับการคัดเลือกสายพันธุ์ การเพาะพันธุ์ และการเลี้ยงปลาคาร์ฟ รวมทั้งการจัดส่งเพื่อจำหน่ายแก่บุคคลภายนอก